

On zastade, kao da je očekivao da će Winston progovoriti. Winston beše pokušao da se ponovo utopi u površinu kreveta. Nije mogao da izusti ni reč. Činilo mu se da mu se srce sledilo. O'Brajen produži:

"I zapamti da je to zauvek. Uvek će biti tog lica po kome treba gaziti. Jeretik, neprijatelj društva, uvek će postojati da bismo ga mogli ponovo pobeđivati i ponižavati. Sve kroza što si prošao otkako si nam dopao u ruke - sve će se to nastaviti i to još gore. Špijuniranja, izdaje, hapšenja, mučenja, pogubljenja, nestajanja, neće nikad prestati. Taj svet će biti svet straha isto koliko i trijumfa. Što bude jača, Partija će biti bezobzirnija; što je slabiji otpor, to je jači despotizam. Goldštajn i njegove jeresi živeće večito. Svakog dana, svakog trenutka, biće poražavane, obezvređivane, ismevane, popljuvane - a ipak će uvek preživljavati. Ova drama koju sam s tobom igrao sedam godina odigravaće se opet i opet, generaciju za generacijom, uvek u sve suptilnijem obliku. Uvek ćemo imati jeretika pred sobom, prepuštenog nama na milost i nemilost, koji vrišti od bola, slomljen, dostojan prezira i koji će se na kraju potpuno pokajati, spasen od samog sebe, koji će od svoje volje puziti do naših stopa. To je svet koji pripremamo, Vinstone. Svet pobeđe za pobedom, trijumfa za trijumfom; beskrajnog pritiskanja, pritiskanja, pritiskanja na živac moći. Vidim da počinješ da shvataš kako će taj svet izgledati. Ali na kraju ćeš prevazići golo shvatanje. Prihvatićeš ga i postati deo njega." Winston se beše dovoljno povratio da može govoriti. "Ne možete!" reče slabim glasom.

"Šta misliš tom primedbom, Vinstone?"

"Ne možete stvoriti takav svet koji ste mi sad opisali. To je san. Takav svet je nemoguć."

"Zašto?"

"Nemoguće je zasnovati jednu civilizaciju na strahu, mržnji i surovosti."

"Zašto ne?"

"Ne bi imala vitalnosti. Izvršila bi samoubistvo."

"Koješta. Ti si pod utiskom da mržnja iscrpljuje više nego ljubav. Zašto bi bila takva? Pa i kad bi bila, šta onda? Recimo da mi rešimo da se istrošavamo brže. Recimo da ubrzamo tempo života tako da ljudi postanu senilni u tridesetoj godini. Pa šta? Zar ne možeš shvatiti da smrt jedinke nije smrt? Partija je besmrtna."

Kao i obično, od njegovog glasa Winston se oseti smlavljen i bespomoćan. Usto se bojao da će O'Brajen ponovo povući polužicu na brojčaniku. No ipak nije mogao da čuti. Slabašno bez argumenata, bez čega što bi ga podržavalo sem neiskazivog straha od onoga što je O'Brajen rekao, on se vrati u nazad.

"Ne znam - ne tiče me se. Nekako ćete već propasti. Nešto će vas već pobediti. Pobeđiće vas život."

"Mi vladamo životom, Vinstone, na svim njegovim nivoima. Ti zamišljaš da postoji nešto što se zove ljudska priroda, što će se razgneviti od naših dela i okrenuti protiv nas. Ali ljudsku prirodu stvaramo mi. Čovek se može mesiti do beskonačnosti. Ili si se možda vratio svom starom verovanju da će se proleter i robovi dići i zbaciti nas. Izbaci to iz glave. Oni su bespomoćni, kao životinje. Čovečanstvo - to je Partija. Ostali su van njega; nevažni su."

"Ne tiče me se. Na kraju će vas potući. Pre ili posle će vas prozreti, a onda će vas razbiti u paramparčad."

"Vidiš li ti kakav dokaz da se to dešava?"

"Ne. Ja u to verujem. Znam da ćete propasti. Postoji nešto u vasioni - ne znam, neki duh, neki princip - što nikad nećete pobediti."

"Veruješ li ti u boga, Vinstone?"

"Ne."

"Pa šta je to onda, koji je taj princip koji će pobediti?"